

Årsrapport 2025 över den gemensamma granskningen av havsområdet utanför Borgå

Tillstånds- och tillsynsnämnden 18.08.2026
1915/11.02.01.04/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:
miljövårdsinspektör Sanna Tarmi sanna.tarmi2@borga.fi

Tillståndet i havsområdet utanför Borgå och avloppsvattnets inverkan på vattendragen följs upp som en gemensam granskning av faktorer som belastar vattendragen. I granskningen deltar Borgå stads avloppsreningsverk, Neste Abp, Borealis Polymers Oy, Alta performance Materials Oy, BEWI RAW Oy, Kraftverket i Tolkis för Borgå Energi och Port of Tolkkinen. År 2025 genomfördes granskningen i enlighet med ett program som fastställts i beslutet av Nylands NTM-central (UUDELY/3835/2016, 16.2.2021) och Egentliga Finlands NTM-central (VARELY/1199/2021, 18.5.2022) (Kymijoen vesi ja ympäristö ry 2022).

I havsområdet utanför Borgå har man gjort gemensam granskning sedan 1970-talet. År 2025 genomfördes granskningen som en begränsad kontroll i enlighet med det gemensamma kontrollprogrammet som godkänts av NMT-centralerna i Nyland och Egentliga Finland. Granskningen omfattade undersökning av vattenkvaliteten vid 11 provtagningspunkter samt övervakning av bottenfaunan vid två provtagningsplatser. Kymijoen vesi ja ympäristö ry ansvarade för vattendragsutredningen.

Granskningsområdet är huvudsakligen det grunda kustvattenområdet där Borgå å och Svartsån utgör de viktigaste tillflödena. Området utsätts både för diffus belastning från åarna och punktbelastning från Sköldviks industriområde, avloppsreningsverket i Borgå och Tolkis kraftverk.

Väderförhållanden 2025

År 2025 var det näst varmaste året i Finlands mätningshistoria. I Borgå var medeltemperaturen 7,5 °C, vilket var betydligt högre än under jämförelseperioden (1991–2020). Nederbörden var högre än genomsnittet, och de kraftiga regnen koncentrerades till början av året samt till sommar–höstsäsongen.

Vattenföringen i åarna var högre än vanligt under början av året, men våröversvämningen blev svag. De rikliga regnen i juli ökade flödena och belastningen tillfälligt. I slutet av året ökade flödena och ämnesbelastningarna på nytt.

Belastning på havsområdet

Borgå ås och Svartåns andel av belastningen på området var fortfarande klart dominerande 2025. Åarna stod för över 96 procent av den totala belastningen och i praktiken nästan hela belastningen av fasta ämnen. När det gäller kväve och fosfor stod åarna för cirka

97 procent, och när det gäller COD-belastningen (kemisk syreförbrukning) cirka 97 procent.

Punktbelastning (industri- och avloppsreningsverk och kraftverk) står för närvarande för mindre än 10 procent av den totala näringsbelastningen. På lång sikt har punktbelastningens mängd minskat klart. År 2025 var punktbelastningen lägre än året innan. Den totala punktbelastningen av fosfor var cirka 2 630 kg/år, varav den största andelen, 1 639 kg, kom från Neste Abp, och den totala kvävebelastningen var cirka 56 465 kg/år, varav den största andelen, 40 634 kg, kom från Borgå avloppsreningsverk. Gränsvärdena i miljötillstånden uppfylldes i stort sett hos alla aktörer, med undantag för några mindre avvikelser. Belastningsberäkningen för Tolkis kraftverk korrigerades för tidigare år, och den verkliga belastningen konstaterades vara lägre än vad som tidigare uppskattats. Mängden kylvatten och värmebelastningen från anläggningarna i Sköldvik låg under tillståndsvillkoren, och ingen betydande inverkan på vattendragen har konstaterats.

Vattenkvalitet och eutrofiering

Syresituationen i ytvattnet var under största delen av året måttlig eller god. I juli observerades en omfattande syremättnad på grund av riklig algproduktion. De lägsta syrehalterna konstaterades i augusti.

Syresituationen i underskiktet var måttlig under 2025. Situationen var över lag bättre än föregående år, men i slutet av juli var underskiktet syrefattigt eller nästan helt syrefritt i Orrebyfjärden samt på vissa ställen i Kuggsund och Svartbäckfjärdens södra del. Detta ökade den interna belastningen och frigöringen av näringsämnen från bottensedimentet.

Vattnet var i juli ovanligt grumligt, särskilt i närheten av åarna och Sköldviks hamnområde. Grumligheten och det svaga siktdjupet berodde framför allt på den rikliga dagvattenavrinningen. Klorofyll-a-halten, som beskriver eutrofieringsnivån, var 3,2–47 µg/l under produktionssäsongen. Baserat på produktionssäsongens medelvärde klassificerades havsområdet utanför Borgå som mycket frodigt 2025. Den långsiktiga utvecklingen av klorofyllhalterna visar en stigande trend under de senaste åren. Enligt vattenvårdens nuvarande klassificering är det ekologiska tillståndet i Emäsalo vattenförekomst försvarligt.

Vid granskningen av näringsförhållandena var området i huvudsak kväve- eller sambegränsat. I flodernas påverkansområden betonades kvävebegränsningen, medan det i de yttre havsområdena ibland även förekom fosforbegränsning.

Vattnets hygieniska kvalitet

I juli var havsvattnets hygieniska kvalitet i huvudsak dugligt för bad. Undantaget var provpunkten utanför Sköldviks hamn, där *E. coli*-bakteriehalten överskred åtgärdsgränsen för kustbadvatten i början av juli. Även i Kulloviken konstaterades förhöjda bakteriehalter.

Avvikelserna berodde troligen på avrinning till följd av kraftiga regn och var tillfälliga.

Bottenfaunan och det ekologiska tillståndet

Provtagning av bottenlevande djur togs utanför oljehamnen och på djupområdena i Svartbäckfjärden. I båda områdena motsvarade bottenkvaliteten tidigare års observationer och bestod huvudsakligen av gyttja eller gyttje-lerjordbotten. Vid båda provtagningsplatserna var det syresatta ytskiktets tjocklek cirka 1,5 cm.

Utanför oljehamnen var de rikligaste arterna den främmande arten *Nippoleucon hinumensis*, *Marenzelleria*--borstmasken samt östersjömusslan, varav en stor del var unga individer. Andelen östersjömussla var 96 procent av den totala biomassan. I Svartbäckfjärdens djupområde var de dominerande arterna Tubificidae-glattmask och musselkräfta. Det fanns också gott om östersjömussla, och dess andel av den totala biomassan var nästan 99 procent.

Den ekologiska statusen, bedömd utifrån bottenfaunan, var god vid båda provtagningsstationerna. Enligt BBI-indexet klassificerades bottenstatus både utanför oljehamnen och i djupområdet vid Svartbäckfjärden som utmärkta 2025. Tillståndet i Svartbäckfjärdens djupområde förbättrades från året innan från god till utmärkt. Resultaten visar att bottenfaunasamhällena har bevarats mångsidiga och att bottenstatusen som stabilt i uppföljningsområdena.

Slutsatser och fortsatt kontroll

Över lag visar granskningen att läget i havsområdet utanför Borgå har i huvudsak bevarats stabilt, men belastningen från åarna som upprätthåller eutrofiering är fortfarande den viktigaste faktorn som inverkar områdets miljötillstånd.

Granskning av havsområdet utanför Borgå fortsätts enligt det uppdaterade gemensamma kontrollprogrammet under 2026, med ett mer begränsat program. År 2027 är det dags för ett år med utvidgad granskning. Kontrollprogrammet uppdateras under 2026.

Miljövårdschefen

Tillstånds- och tillsynsnämnden antecknar för kännedom årsrapporten 2025 för den gemensamma granskningen av havsområdet utanför Borgå samt de kontrollresultat som redovisas i rapporten.